

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-4.054.12.2026.WP
Warszawa, 08 lipca 2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do interpelacji nr 17281 Posła na Sejm RP Pani Olgi Semeniuk-Patkowskiej z dnia 26 maja 2026 r. w sprawie ochrony linii brzegowej jezior oraz zjawiska intensywnej zabudowy terenów nad akwenami na terenie woj. warmińsko-mazurskiego, przedstawiam poniżej stosowne wyjaśnienia.

Uprzejmie informuję, że do zadań Ministerstwa Infrastruktury nie należy monitorowanie skali zabudowy terenów położonych bezpośrednio przy jeziorach na terenie Warmii i Mazur.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP), na terenie woj. warmińsko mazurskiego (obszar działania PGW WP Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w: Białymstoku, Gdańsku i Warszawie) w latach 2022-2025:

- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Białymstoku przeprowadził:
 - a) w 2022 r. – 11 kontroli gospodarowania wodami dotyczących zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych oraz do brzegu wód morskich i morza terytorialnego w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także zakazywania lub uniemożliwiania przechodzenia przez ten obszar;
 - b) w 2023 r. – 5 kontroli gospodarowania wodami w ww. zakresie;
 - c) w 2024 r. – 13 kontroli gospodarowania wodami w ww. zakresie;
 - d) w 2025 r. – 14 kontroli gospodarowania wodami w ww. zakresie.
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku przeprowadził:
 - a) w 2022 r. – 2 postępowania;
 - b) w 2023 r. – 1 postępowanie;
 - c) w 2024 r. – 1 postępowanie;
 - d) w 2025 r. – 3 postępowania.

Na obszarze działania PGW WP Regionalnego Zarządu Gospodarki w Warszawie (teren woj. warmińsko-mazurskiego) w ww. okresie nie prowadzono postępowań kontrolnych dotyczących naruszenia przepisów związanych z ograniczeniem dostępu do linii brzegowej jezior oraz innych publicznych śródlądowych wód powierzchniowych. Nie wpływały

również zgłoszenia, skargi ani wnioski wskazujące na występowanie przypadków bezprawnego grodzenia terenów nadbrzeżnych, utrudniania dostępu do wód czy realizacji inwestycji skutkujących ograniczeniem prawa do powszechnego korzystania z wód.

Ponadto informuję, że przy wydawaniu pozwoleń wodnoprawnych każdorazowo jest poddawany analizie wpływ planowanej inwestycji na środowisko naturalne. Głównymi czynnikami branymi pod uwagę w trakcie procesu wydania decyzji wodnoprawnej są:

- wpływ inwestycji na stan wód powierzchniowych i podziemnych;
- ryzyko pogorszenia stanu jakości wód jeziornych;
- zmiany stosunków wodnych, m.in. zmiana kierunku odpływu wód opadowych lub roztopowych;
- zwiększenie intensywności spływu wód lub zmniejszenie dostępności wód na danym obszarze wynikające z zamierzonych prac;
- zagrożenie dla ekosystemów wodnych i zależnych od wód;
- zgodność z celami środowiskowymi dla danej jednolitej części wód.

Ponadto w przypadku intensywnej zabudowy nad jeziorami bierze się pod uwagę:

- zwiększony spływ zanieczyszczeń z utwardzanych powierzchni;
- możliwość przyśpieszenia procesu eutrofizacji jeziora;
- ograniczenie naturalnej retencji oraz ewentualne niszczenie linii brzegowej jezior ze względu na narastający wzrost usług związanych z działalnością rekreacyjną.

Odnosząc się do pytania o działania podejmowane w celu ochrony publicznego dostępu do jezior, należy zaznaczyć, że każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych oraz wód morza terytorialnego, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Powszechne korzystanie z wód służy do zaspokajania potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, bez stosowania specjalnych urządzeń technicznych, a także do wypoczynku, uprawiania turystyki, sportów wodnych oraz na zasadach określonych w przepisach odrębnych – amatorskiego połowu ryb.

Kwestia grodzenia lub zakazywania przechodzenia wzdłuż linii brzegu w odległości mniejszej niż 1,5 m jest uregulowana przepisem art. 232 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, 1535, z 2026 r. poz. 445, 605) i ma na celu jedynie zapewnienie możliwości bezpiecznego wyjścia z wody na brzeg oraz przejścia wzdłuż cieku bez względu na cel. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że przepis ten ma zastosowanie wyłącznie do wód publicznych, tj. stanowiących własność Skarbu Państwa lub samorządów terytorialnych.

Zgodnie z ww. przepisem jest możliwe tylko przechodzenie wzdłuż linii brzegu, natomiast nie uprawnia on do innej formy korzystania z tego obszaru, np. na potrzeby stanowiska wędkarskiego lub okazjonalnego wypoczynku.

Wbrew ogólnemu przekonaniu, zakaz grodzenia nie jest tożsamy z zapewnieniem dostępu do wód publicznych. Zapewnienie dostępu do wód publicznych (należących do Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego) jest materią art. 233 ust. 2 ustawy – Prawo wodne. Zgodnie z jego treścią, właściciel nieruchomości przyległej do wód publicznych jest obowiązany zapewnić dostęp do wody w sposób umożliwiający powszechne korzystanie, ale udostępnienie gruntów lub ich części, umożliwiających dostęp do wód, następuje w

drodze decyzji administracyjnej wydanej przez właściwy organ samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza lub prezydenta miasta). Właścicielowi gruntu przysługuje w takim przypadku odszkodowanie z budżetu gminy. Tym samym, według istniejącego stanu prawnego, obowiązujące przepisy regulują tę kwestię, jednak z uwagi na ich ingerencję we własność prywatną, ich stosowanie musi wynikać z rzeczywistych potrzeb ludności (w szczególności lokalnej wspólnoty), dlatego organem decyzyjnym w sprawie są gminne organy samorządowe reprezentujące interes wspólnoty.

Z art. 478 pkt 2 ustawy – Prawo wodne wynika, że kto grodzi nieruchomości przyległe do publicznych śródlądowych wód powierzchniowych lub do brzegu wód morskich lub morza terytorialnego, w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, lub zakazuje albo uniemożliwia przechodzenie przez ten obszar, podlega karze grzywny, której wysokość wynosi od 1000 zł do 7500 zł. Tym samym nieprzestrzeganie przepisów w zakresie grodzenia jest wykroczeniem.

Z uwagi na podstawę prawną ww. zakazu, a także delikt z jakim jest on związany, należy zaznaczyć, że w sprawach o wykroczenia orzeka sąd, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. W takim przypadku, w zależności od wykroczenia, właściwy do orzekania może być również inny organ (np. Policja albo dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGW WP).

Ponadto PGW WP poinformowało, że reaguje na każde zgłoszenie i dokonuje jego weryfikacji. Następnie, adekwatnie do stwierdzonego stanu faktycznego, są podejmowane działania mające na celu wyeliminowanie działań prowadzonych niezgodnie z przepisami ustawy – Prawo wodne. W niektórych przypadkach wystarczy zwrócenie uwagi na naruszenie i właściciel nieruchomości podejmuje odpowiednie działania, a czasami są wymagane działania zmierzające do ukarania sprawcy grzywną w formie mandatu karnego.

Należy zaznaczyć, że kwestia przestrzegania zakazu grodzenia jest stałym elementem działań kontrolnych realizowanych w toku kontroli gospodarowania wodami przez regionalne zarządy gospodarki wodnej PGW WP oraz działań pozakontrolnych.

Ponadto dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGW WP uczestniczy w wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, która stanowi pierwszą decyzję w procesie inwestycyjnym i określa sposób wykonania inwestycji (przedsięwzięcie), aby jak najmniej pogorszyć stan środowiska. Jest to wymóg konieczny w przypadku, gdy planowana inwestycja kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839). Przedmiotową decyzję należy uzyskać przed uzyskaniem pozwolenia na budowę. Należy zaznaczyć, że organem wydającym decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach w tego rodzaju przedsięwzięciach jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta, natomiast organem współdziałającym przy wydawaniu tej decyzji jest dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGW WP jako organ właściwy w sprawie ocen wodnoprawnych.

Należy także zaznaczyć, że organy PGW WP, w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko, analizują zgodnie ze swoją właściwością wszystkie potencjalne zagrożenia wynikające z zakresu przedsięwzięcia, w szczególności odnoszące się do wpływu na

możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), wynikających z obowiązujących planów gospodarowania wodami. Należy także zwrócić uwagę, że zagadnienia odnoszące się do ochrony wód w ramach ww. postępowania należą także do właściwości organów współdziałających, tj. inspekcji sanitarnej i regionalnej dyrekcji ochrony środowiska.

Ponadto PGW WP regionalne zarządy gospodarki wodnej wykonują kontrole gospodarowania wodami, o której mowa w art. 335 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne, w zakresie określonym w art. 334 pkt 1-7 oraz 9-13 ustawy Prawo wodne, tj.:

- 1) korzystania z wód oraz ochrony zasobów wodnych;
- 2) przestrzegania warunków ustalonych w decyzjach wydanych na podstawie ustawy;
- 3) przestrzegania warunków ustalonych w pozwoleniach zintegrowanych;
- 4) wykonywania urządzeń wodnych;
- 5) utrzymywania wód oraz urządzeń wodnych;
- 6) przestrzegania nałożonych na właścicieli gruntów obowiązków oraz ograniczeń;
- 6a) stanu jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- 7) przestrzegania warunków obowiązujących w strefach ochronnych i obszarach ochronnych;
- 9) przestrzegania warunków obowiązujących na wałach przeciwpowodziowych oraz na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią;
- 10) stanu zabezpieczenia przed powodzią oraz przebiegu usuwania skutków powodzi związanych z utrzymaniem wód oraz urządzeń wodnych;
- 11) ustawiania i utrzymywania stałych urządzeń pomiarowych na brzegach i w wodach;
- 12) wykonywania w pobliżu urządzeń wodnych robót lub czynności, które mogą zagrażać tym urządzeniom lub spowodować ich uszkodzenie;
- 13) usuwania szkód związanych z ruchem zakładu górniczego w zakresie gospodarki wodnej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Ministerstwo Infrastruktury nie prowadzi analiz dotyczących „wpływu apartamentyzacji Mazur na lokalne społeczności oraz rynek nieruchomości” oraz nie są prowadzone ani planowane prace legislacyjne w zakresie dalszego ograniczenia możliwości grodzenia terenów nad akwenami.

Z poważaniem

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Arkadiusz Marchewka

Sekretarz Stanu